

Mikel Irizar

Presazkoak eta garrantzitsuak

Lerro hauek idazten ari naizela has-tekoak dira –formalki bederen– alderdien arteko harremanak era-kundeetako gobernuak osatzeko. Ekainaren 11n eratuko dira udalak eta horrek azkartu egingo ditu gauzak Aldundiei begira, nahiz hauek eratze-data jakinik ez izan. Edonola ere, presazkoak ez luke garrantzitsua oztopatu behar.

EZKER ABERTZALEA. Batasuna ohiak sari bikaina jaso du –ohi bezala, ohi baino handiagoa– borroka armatuaren amaiera usaintzen den neurrian. Ardura handien aurrean dago eta, orain-goan bai, badirudi horiei heltze-kotan dela. Dena den Bildu ez da koalizio bat besterik, Sortu behar da behingoz mugimenduari gorputz organikoa emateko. Eta Arnaldo kalean, Rufi eta Rafarekin egitura berria gidatzen.

Aralarrek bere ahulezia erakutsi du EAEn eta bere indarra Nafarroan. Ezker abertzalearen antolaketa berrian indar txikiagoa izango luke, baina tresna bat oso garrantzitsua litzateke: Hegoaldea artikulatzeko giltza.

UDALAK. Parlamentuak bailiran kudeatzen dira, gobernu eta oposizio jokoarekin, baina hau akats larria iruditzen zait. Oso inefizientea da zinegotzien erdia gehi bat lanean jardutea eta erdia ken bat traban. Udaletan beharko litzateke protokolo sinple bat: zerrendarik bozkatuenak alkatea; alderdi guztiak gobernu batzordean, bakoitza dagokion pisuarekin; osoko bilkuretan, gehiengo ezberdinak gaiaren arabera; eta zinegotzi guztiak lanean.

BATZAR NAGUSIAK. Lurralde historikoen legeak zatitu zuen EAJ eta horrek ondo adierazten du zenbateraino gai hau erraiekin jorratzen den areago buruarekin baino. Eta presazkoa ez bada ere, garrantzitsua da erdua berrikustea. Nire ustez eskualdeak bihurtu behar dira hautes- eta kudeaketa-esparru, eta eskualdeen ordezkariak osa dezakete



DANI BLANCO

lurraldeko ganbera geografikoa, Aldundia-ren kontrolerako. Batzar Nagusien esku-men batzuk eskualdeetara hurbildu behar lirateke eta beste batzuk Jaurilaritzaren esku utzi.

ALDUNDIAK. Adin bat badugunok ezagutu ditugu hainbat alderdiz osatutako gobernuak Aldundietan, ez da derrigorrezkoa gehiengo juxtuko itun bat egitea. Hemen ere posible behar luke izan lane-rako prest dauden alderdien arteko lankidetza. Arriskua? Alderdi-lehiak gaina hartzea herritarren interesei. Nola saihestu? Herritarren zaintza zorrotzarekin, eta bozka ematerakoan sari/zigor aldagaia leialtasunaren gainetik jarrita. Ez da kontu berria, hau demokraziaren oinarria besterik ez da.

ITUNA. Aurrekoak esanda, argi dago ez naizela oso itun egonko-rren zalea erakunde hurbilak kudeatzeko. Gobernagarritasuna puztutako balioa da, nahierara gobernatzeko edo gobernatzen-ez-uzteko asmatu den trikimailua. Ituna landuko nuke nik ohitura txarrak gainditzeko, oinarri hauekin:

1. Zerrendarik bozkatuenak Alkatea edo Diputatu Nagusia. Eta lasaitu daitezela alar-mistak: Gipuzkoan kargu hauek hartuta ere, Bilduk ezingo luke bere kabuz nahi duena egin, ez badu bidelagunik aurkitzen.

2. Korapilo handietan esparru komunak bilatu. AHT honezkero atzerazina da, baina hobetu daiteke. Pasaiaiko kanpo portua oraindik ez dago batere argi. Zubietako errauskai-luak merezi du moratoria bat, Gipuzkoako Udalak eta Mankomunitateak berrantzola-tzen diren bitartean. Hondarribiko airepor-tuaz zergatik ez erreferendum bat?

3. Hausnarketa bultzatu patxadaz. Gizarte zibilean badira erakundeak epe ertainerako hausnarketa –hau da, legealdiz gaidikoa– bultzat dezaketenak: Eusko Ikaskuntzak his-toria oparoa du honetan, Jakiunde abiatzen ari da. ■